

سیره اطلاعاتی امام حسن عسکری (علیه السلام)

تألیف

سید محمود محمودی

پژوهشکده اطلاعات

دانشگاه اطلاعات و امنیت ملی

مؤسسه چاپ و انتشارات

۱۳۹۶

شماره کتابشماره ۴۱۸۸۴۲

تهران: صندوق پستی ۱۴۳۸-۱۶۷۶۵

سخنی با خواننده

مهم‌ترین کار در راه برپا کردن حکومت اسلامی، پس از مرحله‌ی براندازی نظام طاغوتی، نظام‌سازی بر اساس آموزه‌های اسلام است. نظام‌سازی نیز به‌نوبه‌ی خود نیازمند نظام‌نامه است و الگوی نظام‌نامه‌ی ما، معنای اسلامی بایستی بر اساس مدل اسلام ناب تنظیم گردد. ورود به احکام حاکمیتی به‌عنوان یکی از حوزه‌های سیاسی، اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و امنیتی نیازمند پژوهش در قرآن و سنت بوده تا برنامه‌های تنظیمی از منشأ افکار الهی استخراج و در دستور کار بشر برای ایجاد مدینه‌ی فاضله قرار گیرد.

پژوهشکده اطلاعات با درک موضوع فوق، سلسله‌ی نشست‌های فقه اطلاعاتی را در ابعاد مختلف به آرای پژوهشی محققان سپرده و در این سپهر علمی که توانایی خود را در مرحله‌ی اول بر دو اولویت سیره حضرات معصومین (علیهم‌السلام) در استخراج اطلاعات و مجموعه همایش‌های فقه اطلاعاتی قرار داده است.

محصول حاضر که دربرگیرنده‌ی سیره اطلاعاتی امام حسن عسکری (علیه‌السلام) می‌باشد، با بررسی شرایط اجتماعی - سیاسی عصر آن امام (علیه‌السلام) و بررسی‌های موضوعات اطلاعاتی و مأموریت در چارچوب سیره و روش امام حسن عسکری (علیه‌السلام) به رشته تحریر درآمده است.

پژوهشکده اطلاعات امیدوار است با برداشتی کاملاً اطلاعاتی از سیره معصومین (علیهم السلام) در حوزه‌ی اطلاعات بتواند در هر چه بهتر شدن فضای فعالیت‌های اطلاعاتی - امنیتی کشور در قالب قواعد و احکام اسلامی و بر پایه‌ی ارزش‌های والای اسلامی قدم نهاده و زمینه‌های گسترش فقه اهل بیت (علیهم السلام) را بیش از پیش فراهم نماید.

امید است صاحبان قلم، عالمان زمان، پژوهشگران اسلامی و تمامی دردآشنایان ارزش‌های دینی و الهی، ما را در این راه یاری رسانده و دفتری روشن و مبرهن از سیره ائمه‌ی معصومین (علیهم السلام) در حوزه‌ی اطلاعات بازگشایی شود.

و من الله التوفیق
پژوهشکده اطلاعات

فهرست مطالب

۳..... سخنن با شریعت

۹..... مقدمه مؤلف

فصل اول: گذری کوتاه بر زندگانی امام (علیه السلام)

۱۵..... مقدمه

۱۶..... ۱-۱. وضعیت عمومی

۲۰..... ۱-۲. جایگاه اجتماعی، علمی و معنوی امام

۲۱..... جایگاه اجتماعی

۲۵..... جایگاه علمی و معنوی امام

۲۷..... ۱-۳. نگرانی از وجود امام در عین نیاز به ایشان

۲۹..... ۱-۴. وضعیت امنیتی

۳۲..... حصر خانگی و احضار نوبه‌ای

۳۷..... عوامل نفوذی و مراقبت دائم بر امام

۴۱..... حبس، آزار و تصمیم به حذف فیزیکی امام

۴۶..... دشوار کردن دسترسی به امام (علیه السلام)

فصل دوم: شبکه ارتباطات امن و اطلاع رسانی

- ۲-۱. قرار امن عمومی شیعیان و دوست داران ۵۱
- ۲-۲. قرار ملاقات های ویژه (در منزل امام) ۵۶
- ۲-۳. قرار ملاقات های خاص ۵۸
- ۲-۴. امکان ارتباطی امن دیگر (روایات صادقانه) ۶۱
- ۲-۵. استفاده از ناقل انسانی برای تبادل پیام با شیعیان ۶۳
- ۲-۶. پست های ویژه و خاص امام ۶۶
- ۲-۷. شبکه ارتباطی امن شیعیان (وکلا و نمایندگان) ۶۹
- ۲-۸. مکاتبات و نامه ها بین امام و امن ارتباطی امام ۷۹
- ۲-۹. ابلاغ دستور العمل ۸۸
- ۲-۱۰. پوشش ارتباطی بین امام و سایه به مادر ۹۴
- ۲-۱۱. گفتگو از پشت دیوار ۹۶
- نتیجه گیری ۹۷

فصل سوم: ابزارهای خانه امن در استخوان

- ۳-۱. فریب و پنهان کاری در ابلاغ امامت امام عسکری (علیه السلام) ۱۰۱
- ۳-۲. پنهان کاری در ازدواج و تولد فرزند ۱۰۵
- ۳-۳. نام مستعار، جاسازی و پوشش ۱۱۰
- ۳-۴. نامرئی نویسی و پیشگیری از جعل ۱۱۴
- ۳-۵. عادی سازی، توریه در پاسخگویی به دیگران و تقیه ۱۱۷
- ۳-۶. ناقل با روح، فریب و چهره شناسی ۱۲۴
- ۳-۸. حیطه بندی ۱۲۸
- ۳-۸. تقویت امید با استفاده از دعا ۱۳۰
- ۳-۹. شبکه خبررسانی ۱۳۳

نتیجه گیری.....	۱۳۷
-----------------	-----

فصل چهارم: عملیات های اطلاعاتی پنهانی

مقدمه.....	۱۳۹
۴-۱. نفوذ امام (علیه السلام) در کارگزاران و نخبگان.....	۱۳۹
۴-۲. نفوذ در مخالفین فکری.....	۱۴۳
۴-۳. هدایت شورش ها و عملیات های ایدایی.....	۱۴۶
۴-۴. هدایت عملیات حذف فیزیکی.....	۱۵۳
۴-۵. هدایت شبکه جمع آوری اطلاعات.....	۱۵۶
نتیجه گیری.....	۱۵۷

فصل پنجم: سب (راهبرد های) اطلاعاتی امام عسکری (علیه السلام)

مقدمه.....	۱۵۹
۵-۱. حراست مکتب.....	۱۶۰
۵-۲. حفاظت امام (رهبری) آینده همراه با معرفی.....	۱۶۴
۵-۳. حفظ ارتباط امام با امت.....	۱۷۰
۵-۴. حفاظت ارتباطات با شیعیان.....	۱۷۰
۵-۵. حفاظت عقیدتی شیعیان (تقویت باور به رهبری).....	۱۷۱
۵-۶. حفاظت شخصی شیعیان به ویژه یاران.....	۱۷۴
هشدار امام به یاران از تهدیدهای طراحی شده در کمین.....	۱۷۴
۵-۷. تأمین اقتصادی شیعیان.....	۱۷۵
۵-۸. حفاظت روحی و روانی شیعیان.....	۱۷۸
۵-۸. سازماندهی پنهانی.....	۱۸۳
۵-۹. حیطه بندی اطلاعاتی و عملیاتی.....	۱۸۳
۵-۱۰. اطلاع رسانی به هنگام (نسبت به حوادث و تهدیدات پیش روی و ارائه راهکار).....	۱۸۴

- ۱۱-۵. رعایت اصول حفاظتی و اطلاعاتی ۱۸۴
- ۱۲-۵. آموزش و توجیه حفاظتی و اطلاعاتی پیروان ۱۸۵
- ۱۳-۵. هدایت عملیاتی ۱۸۵
- ۱۴-۵. دعا ۱۸۵
- نتیجه گیری ۱۸۶
- منابع و مأخذ ۱۸۹

مقدمه مؤلف

حمد و سپاس خداوند بزرگ و درود و صلوات بر پیامبر خاتم (صلی الله علیه و اله و سلم) را که زمینه‌ای فراهم نمود تا با زندگانی امامان به حق و نشانه‌های رهنمای او بیش‌تر آشنا شوم و توفیق داد تا زمینه‌ای برای مطالعه دقیق‌تر زندگانی پر رمز و راز و آموزه‌ی راهبران آسمانی برای این دانش‌پژو فراهم آید.

در سال‌های اخیر با توجه به گسترش سررشته‌های جمهوری اسلامی ایران و اسلام ناب شیعی، در کشورهایی که شیعه‌نشین بوده اما حاکمیت آن‌ها بنا به دلایلی هم‌چون: این‌که در حال حاضر زمینه اجرای عملی تفکر حکومت اسلامی هنوز در آن کشورها فراهم نیست و یا حتی برخی از حاکمیت‌های موجود در آن کشورها در مابله با این طرز تفکر "برقراری حکومت دینی" قرار دارند. وضعیت‌های یادشده الزاماتی را برای حضور و فعالیت شیعیان مقیم و متبوع آن کشورها فراهم می‌سازد.

از نگاه دیگر، هر الزام عملی در زندگی جاری یک شیعه باید مبتنی بر اصولی منبعث از سیره‌ی امامان شیعه و نظر تایید شده کارشناسان مذهب تشیع باشد. برای دستیابی به این اصول مطالعه‌ی سیره امامان شیعه (علیهم السلام) ضرورتی اجتناب‌ناپذیر است.

این نوشتار در پی آن است که سیره اطلاعاتی امام حسن عسکری (علیه السلام) را جهت بهره گیری در عملیات های اطلاعاتی و آگاهی اندیشمندان، پژوهشگران، دانشجویان و حتی عموم مردم بررسی و تحلیل نماید تا شاید موجب تأسی بیش تر به سیره اطلاعاتی آن امام (علیه السلام) را فراهم آورد.

از نگاه دیگر، تاریخ گذشته در مقایسه با حوادث آینده می تواند طوماری باز در مقابل طومار به رویدادهای آینده تلقی گردد و روشن است که به کمک طومار باز تاریخ گذشته، طومار بسته، ویدادهای آینده را می توان ترسیم و پیش بینی نمود.

ما مسلمانان ایران را به ویژه شیعیان در صدد آنیم که با الگوگیری از پیامبر اعظم (صلی الله علیه و آله و سلم)، به معنای آیه شریفه "و لکم فی رسول الله اسوه حسنه" و هم چنین الگوگرفتن از سایر پیشوایان معصوم خود و با اتکا به حدیث شریف "لا یزال الاسلام عزیزاً الی اثنی عشر خلیفه" عزت و آسیب ناپذیری، بامعنی خویش را به ویژه بعد از انقلاب شکوهمند اسلامی ایران (ان شاء الله) تضمین نماییم.

برای این مهم یعنی برنامه ریزی خطوط حرکتی آینده، خود، بر رویه پیشوایان معصوم، شناخت اصول حرکتی آن امامان ضرورت دارد. از طرف دیگر، در تاریخ زندگانی پیامبر اسلام (صلی الله علیه و آله و سلم) و ائمه معصومین (علیهم السلام)، آنچه برای ما مهم و آموزنده است، شناخت زندگی و رفتار آن رهبران نیست بلکه شناخت نوع زندگی، سبک رفتار اجتماعی و سیاسی و شیوه های فعالیت های فرهنگی و اطلاعاتی آن بزرگواران است. اگر دیده می شود از سده های نخستین تاریخ اسلام، دانشمندان و مورخان اسلامی، تاریخ زندگانی پیامبر اسلام را تحت عنوان سیره النبی نگاشته اند، یادآور آن است که آنچه از زندگانی آن حضرات برای ما آموزنده و الگو است، اصل حرکت و حیات آن رهبران

نیست بلکه نوع حرکت، طرز فعالیت، سبک دعوت، کیفیت عمل و شیوه برخورد آن پیشوایان، با دشمنان و دوستان خود و غیره می‌باشد.

واژه "سیره" در زبان عربی و در اصل از ماده سیر (حرکت و راه رفتن) و به معنای سبک و شیوه راه رفتن است، هم‌چون واژه جلسه و جلوس که واژه‌ی اولی به معنای نشستن و دومی به معنای نوع جلوس و سبک نشستن است.

نوع زندگی و چگونگی موضع‌گیری‌های سیاسی و اجتماعی امامان معصوم زمانی برای ما بهتر روشن می‌گردد که از شرایط خاص اجتماعی، سیاسی، امنیتی و فرهنگی زمان آن بزرگواران آگاه باشیم. بدین است، ائمه اطهار (علیهم‌السلام) خط مشی اجتماعی و مواضع سیاسی و شیوه مبارزاتی خود را بر سایر سنجش دقیق اوضاع و احوال و شرایط زمانی، ارزیابی امکانات، مقتضیات زمان و متناسب با برخوردها و جبهه‌گیری‌های گوناگون مخالفان اسلام ناب، تنظیم می‌نموده‌اند، بنا بر این مادام که ما با شرایط و اوضاع ویژه آن روزگاران آشنا نباشیم، درک سیره ائمه معصومین (علیهم‌السلام) مفهوم دقیق و واقعی خود را پیدا نخواهد کرد.

حرکت امامان شیعه در طول تاریخ با هدف واحد حفظ مکتب هدایت امت، اتمام حجت و ناکام نمودن دشمن و الگو شدن بر همگان همراه بوده است. سرجند شرایط زمان و محیط، موضع‌گیری‌های متفاوتی را به آن پیشوایان دیکته و ایجاب می‌کرده است. برای مثال، پذیرش صلح تحمیلی معاویه توسط امام حسن (علیه‌السلام)، قیام امام حسین (علیه‌السلام) یا روشن نمودن مشعل دانش و نهضت فرهنگی اسلام به وسیله امام صادق (علیه‌السلام) یقیناً بازخوردهایی از شرایط محیطی متفاوت آن بزرگواران می‌باشد. از این رهگذر، تزویرهای مأمون عباسی در اجبار امام رضا (علیه‌السلام) به پذیرش ولایتعهدی

حکومتش را فرصتی می توان شمرد که حضرت با تدبیر الهی خویش، شیعه را از انزوای زمانه بیرون آورده و به بلندای عزت و اقتدار رساند و امامان پس از ایشان کوشیدند تا این موقعیت والای به دست آمده شیعیان حفظ گردد هر چند به قیمت شهادت آن امامان در سنین جوانی تمام گردد. سه امام پس از امام رضا (علیه السلام) همگی معروف به ابن الرضا از جوان ترین رهبران معصوم شیعه بودند که امام جواد (علیه السلام) در سن ۲۵ سالگی، امام هادی (علیه السلام) در سن ۴۱ سالگی و امام عسکری (علیه السلام) در سن ۲۸ سالگی وسط حکام جائز عباسی شهید شدند.

بررسی آثار اسلامی نشان می دهد که سیره ی اهل بیت گرامی پیامبر علیهم السلام پس از سیره ی حضرت رسول (صلی الله علیه و آله و سلم) از مهم ترین موضوعاتی بوده است که افکار محدثان و سیره نویسار را به خود اختصاص داده است و با تأسف باید این حقیقت تلخ را پذیرفت که این تنها مردم سنی نبوده اند، که از سیره ی سیاسی، اخلاقی و علمی حضرات امام جواد، امام هادی و امام عسکری (علیهم السلام) اطلاع ندارند بلکه، غالب گویندگان و نویسندگان در این زمینه ها نیز فاقد خلائق کافی هستند. حضرت آیت الله سبحانی در مقدمه مبسوطی که بر کتاب "سیره پیشوایان" مرحوم ارجمند جناب آقای پیشوایی نگاشته اند، دوران امامت این سه بزرگوار را قطعه چهارم تاریخ امامه (علیهم السلام) دانسته و عنوان می دارند که: آن بزرگواران تحت مراقبت و تعقیب رژیم عباسی بوده و با ادامه کار نیمه مخفی خود، مذهب تشیع و شیعیان را در یک برنامه ی درازمدت هدایت می نموده اند.

از این روی نگارنده تلاش دارد در فصل اول این نوشتار، با گذری کوتاه بر زندگی و وضعیت امنیتی پیرامون امام عسکری (علیه السلام) با شرایط اجتماعی زمانه ی ایشان آشنایی

حاصل شود. در فصل دوم با توجه به آشنایی به دست آمده در فصل پیشین بر اوضاع امنیتی پیرامون امام تلاش خواهد شد چگونگی حفظ ارتباط شیعیان و امام (علیه السلام) به منظور هدایت، جمع آوری و اطلاع رسانی در جهت حفاظت از مکتب تشیع و شیعیان مورد تجزیه و تحلیل قرار گیرد. در فصل سوم به پنهان کاری های حضرت از جمله نفوذ امام (علیه السلام) در کارگزاران و نخبگان حکومت عباسی و اقدامات پنهانی امام (علیه السلام) نسبت به مخالفان مکتب تشیع خواهیم پرداخت. در فصل چهارم نوشتار، به تبیین ابزارهای اطلاعاتی مورد استفاده امام و شیعیان پرداخته خواهد شد و در فصل پنجم که آخرین فصل نوشتار است با استفاده از نوشته های فصل های گذشته، سیره و یا به تعبیر مدیریتی راهبردهای اطلاعاتی امام عسکری (ع) هدایت و حفاظت شیعیان و مذهب تشیع بررسی خواهد شد، تا راهگشا و راهنمای حاکمان اسلامی و شیعی و همه آنانی که آن پیشوایان را رهنمای خود می دانند، قرار گیرد.

پژوهش حاضر به ویژه به خاطر محدودیت زمانی ارائه گزارش به یقین با کاستی های فراوانی روبرو است و تصور می شود با توجه به دوران سیاسی رحلت زندگی امام حسن عسکری (علیه السلام)، این نوشتار زمینه غنای بسیار بیش تری را می تواند داشته باشد، نویسنده امیدوار است استادان، پژوهشگران، همکاران، دانشجویان و خوانندگان عزیز جهت پر بارتر کردن این نوشته ما را از محبت و راهنمایی های خود دریغ نفرمایند. پیشاپیش از محبت آن بزرگواران سپاسگزاری می نمایم. در پایان در پیشگاه خدای متعال که توفیق تدوین این نوشته را به این حقیر مرحمت فرمود دوباره سر تعظیم و سپاس می سایم و بر پیامبر اعظم و خاندان طاهرینش درود می فرستم.